



Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.217/2024/6.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a ügyvédi iroda1 (Cím9.; ügyintéző: dr. Nagy Judit Csilla ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (cím1) **felperesnek**, a képviselő1 ügyvéd (cím10; ügyintéző: dr. Paragh Györgyi alkalmazott ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím2) **alperes** ellen, kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 19.M.70.209/2022/44. számú ítélete ellen, a felperes 45. sorszámú, az alperes 46. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya, és az alperest terhelő eljárási illeték tekintetében helybenhagyja. Az elsőfokú perköltséget megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.225.850 (egymillió-kétszázhuszonötézer-nyolcszázötven) forint + Áfa elsőfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság a felperest terhelő eljárási illeték összegét megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam részére 1.471.020 (egymillió-négyszázhetvenegyezer-húsz) forint eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 462.008 (négy százhatvankétezer-nyolc) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az állam részére 1.961.360 (egymillió-kilencszázhatvanegyezer-háromszázhatvan) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen meg az állam részére 72.000 (hetvenkétezer) forint fellebbezési illetéket.

Felhívja a felperest és az alperest, hogy az illetéket az Állami Adó- és Vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla javára az esedékesség napjáig fizesse be. A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] Az alperes 2018. március 13. napjától kezdődően állt a felperessel munkaviszonyban pénzügyi munkakörben határozatlan időtartamú munkaszerződéssel 900.000 forint alapbér mellett. Az alperes nem rendelkezett munkaköri leírással, a munkaviszony létesítésében és annak feltételeiben, ideértve a munkakörébe tartozó feladatokat is, tanú4nal cégvezetővel állapodott meg.

[2] Az alperes munkakörébe tartozott a felperes likviditásának felülvizsgálata, profitabilitásának helyre hozása, a kintlévőség kezelése, a számlák ellenőrzése, jóváhagyása, a könyvelés felügyelete, az utalandók listájának összeállítása stb.

[3] tanú5 irodavezető munkakörben 2015. augusztustól állt a felperes alkalmazásában, aki írásba foglalt munkaköri leírással szintén nem rendelkezett. A munkakörébe tartozott az ügyvezető által kiadott feladatok teljesítése, általános ügyintézés, kapcsolattartás a partnerekkel továbbá az értékesítés területén is ellátott feladatokat. tanú5 e feladatai mellett a pénzügyi területen az alperes munkáját segítette, így adatokat rögzített, továbbította a pénzügyet érintő leveleket az alperes részére. tanú5 az ügyvezető által kiadott feladatokat az ügyvezető utasításai alapján látta el, a pénzügyi feladatok vonatkozásában az alperesnek alárendelten végezte a munkáját.

[4] A felperesnél a banki utalások rendje az volt, hogy az alperes állította össze az utalandók listáját, az aktuális pénzügyi fedezet, a fizetések fontossági sorrendje, valamint a határidők alapján a tanú5 által rendelkezésére bocsátott adatok figyelembevételével. Az utalandók listája egy olyan EXCELL táblázat volt, amely nem tartalmazta a partner bankszámlaszámát. Az utalások tényleges teljesítésére tanú5 és a felperes volt együttesen jogosult, ami úgy valósult meg, hogy az aláíró tanú5 és az alperes volt.

[5] A cég1 2018. október 24. napján kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy kizárólag a levelében szereplő banki adatok érvényesek, amely szerint EURO számlájuk a pénzügyintézet1nél vezetett bankszámlaszám1 számla. A levél tárgya: „Csaló levelezés – fontos információk a banki adatainkról” volt. A levél azt is tartalmazta, hogy amennyiben a felperes a cég1 nevében olyan levelet kap, amelyben más banki adatok szerepelnek, azt hagyják figyelmen kívül. Így a levélben szereplő bank számlaszámot használják. A levél azt is

tartalmazza, hogy amennyiben bármilyen kérdése van a felperesnek, az Email5 e-mail címen érhető el. A levelet a felperes 2018. november 6. napján vette át.

[6] tanú5 2018. november 7-én „Banki adatok” tárgyú e-mailben képviselő2től, a cég1 képviselőjétől arról érdeklődött, hogy valós tartalmú-e a levél, mivel az abban szereplő banki adatok eltérnek az akkor használttól, amire meg is kapják az utalást. Az e-mailt tanú5 megküldte a cég1 képviselőin túl az alperesnek is.

[7] A cég1 2018. november 7. napján tanú5 részére visszaigazolta, hogy a levél valós tartalmú, s hogy a jövőben csak egy, a levélben írt bankszámlaszámra fogadnak utalásokat.

[8] Ezt követően tanú5 válasz e-mailben tájékoztatta képviselő2t, hogy a visszaigazolás alapján frissítette a nyilvántartást az adatokkal, mely e-mailt az alperes részére is megküldött.

[9] A cég1 2019 január 11. napján kelt levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy 2019. március 1. napjától a fizetési emlékeztetőket kizárólag e-mail útján küldik meg üzleti partnereiknek. Annak érdekében, hogy a felszólítások a megfelelő címre érkezzenek, kérte a leveléhez mellékelte űrlap kitöltését és visszaküldését.

[10] A felperes a cég1 által megküldött űrlapon a pénzügy/számlázásért felelős személyként tanú5t tüntette fel, e-mail címként tanú5 e-mail címét rögzítette. Az így elkészült űrlapot a felperes ügyvezetője írta alá.

[11] A felpereshez 2019. november 15. napján fizetési felszólítás érkezett a cég1től 56.032.31 EUR tartozásról tanú5 email címére, aki elküldte az alperesnek és az ügyvezetőnek is. A felperes ezt követően a tartozásból átutalt a cég1 számára 7.362,63 EUR-t.

[12] A felperes az Email5 e-mail címről hamis „Végső fizetési emlékeztető”-t kapott 2019. november 20-án tanú5 e-mail címére egy magát a cég1nek kiadó csalótól. Az e-mail tartalmazta azt is, hogy a cég1 már 2018. november 8., valamint 15. napján is emlékeztette a felperest az - egyébiránt valóban, a valós cég1 felé fennálló - 56.032,31 EUR tartozásra, amelynek kifizetését a héten várták.

[13] A magát a cég1nek kiadó szélhámos azt is rögzítette, hogy mind az e-mailben, mind a mellékelte levélben, hogy az összeget a levélben rögzített pénzügyi intézet2nél vezetett EURO folyószámlára kérik kiegyenlíteni. Az így megjelölt bankszámla nem volt azonos a cég1 által a 2018. október 24. napján kelt levélben megjelölt bankszámlával.

[14] Az alperes 2019. november 21. napján szabadságát töltötte.

[15] 2019. november 21. napján a 2019. november 20-i e-maillal és hozzá mellékelte levéllel azonos formátumban és tartalommal ismét hamis fizetési emlékeztető érkezett a

fennálló 56.032,31 EUR tartozásról tanú5, valamint a felperes ügyvezetőjének e-mail-címére is. Az e-mail-t tanú5 „Ez elég gáz, miért nem fizetjük? Semmi mást ne vegyünk, amíg ezt nem értem a helyzetet” megjegyzéssel továbbította az ügyvezetőnek. Az ügyvezető az e-mailt „Ez NAGYON GÁZ” megjegyzéssel látta el.

[16] Aznap a felperes telefonon kérdőre vonta az alperest és részére továbbá, tanú1 könyvelő is - látva az ügyvezető felháborodását - sms üzenetet is írt a tartozás rendezésének szükségességéről.

[17] Az alperes aznap e-mailen arról tájékoztatta az ügyvezetőt, hogy egyéb már elutalt tételek miatt, 39.169,68 EUR tartozás áll fenn, amire 6 nappal korábban kaptak fizetési felszólítást. Az alperes az e-mailben arra hívja fel a felperesi ügyvezető figyelmét, hogy ha az ÁFA nincs időben elutalva a NAV inkasszót tehet a számlára és ezt a bank is látni fogja, ami veszélyezteti a banki hitelezést.

[18] tanú5 szintén 2019. november 21. napján a cég1 AR (Accounts Recievable) részére válaszként azt írta, hogy a pénzügyi vezető arról szeretné tájékoztatni a címzettet, hogy 7.362,63 EUR összeget a felperes átutalt, a 39.169,68 EUR-t a következő héten egyenlíti ki.

[19] tanú5 e-mail címére 2019.november 22. napján 9:36-kor a felperes részére egy fizetési emlékeztető érkezett a cég1től 49.174,93 EUR értékben. Az e-mail és a mellékelt levél is azt tartalmazta, hogy a felperes egyenlítsse ki a tartozást, vagy közölje az elmaradás indokát. tanú5 az e-mailt törvényes képviselő1 ügyvezető és az alperes részére továbbította.

[20] 2019. november 22. napján 9:49 perckor a hamis címről a felperesi ügyvezető, valamint tanú5 részére, az alperes részére másolatban megküldve, „Utolsó fizetési emlékeztető” tárgy megjelöléssel az alábbi tartalmú e-mail érkezett a magukat cég1nek kiadó csalóktól: „Tisztelt Hölgyem és Uram! Köszönöm az információt és a bizonyítékot. A pénzügyi AG-nál fennálló adózási problémák miatt az említett befizetés nem jelenik meg a számlánkon. Jelenleg dolgozunk ezen. Eközben az alábbi adatokat használjuk az összes fizetéshez. Kérjük utalja át az egyenleget az alábbi számla adatokra.” Az e-mail számlaadatként a 2019. november 20. és 21. napján küldött e-mailben szereplő pénzügyi2nél vezetett hamis bankszámlát jelölte meg, ami nem egyezett a cég1 2018. október 24. napján írt levelében szereplő adatokkal. A levél tartalmazta, hogy 39.169,68 EUR tartozást a következő hétig várják a felperestől erre a számlára.

[21] A hamis e-mail címről 2019. november 22. napján 9:56-kor tanú5nak címezve, másolatot az alperes részére is küldve „Utolsó fizetési emlékeztető” tárgyú email érkezett 49.174,93 EUR-ról azzal, hogy azt a következő hétig rendezni tudja-e a felperes.

[22] Az alperes ezen a napon bement az ügyvezetőhöz, ahol szót váltottak a bankszámlaváltozásról, valamint a cég1nél folytatott állítólagos vizsgálatról, amely során a felperesi ügyvezető hangot adott annak, hogy nem tartja lehetségesnek, hogy olyan adóhatósági vizsgálat lenne a cég1nél, amely miatt zárolják a számlát. Ennek ellenére sem az ügyvezető nem intézkedett annak ellenőrzése/ellenőriztetése felől, hogy a bankszámla

változásra vonatkozó bejelentés valós-e, sem pedig az alperes nem tett intézkedést e tekintetben.

[23] A felperes 2019. november 22. napján 11:34 perckor átutalt 39.169,68 EUR-t a csalók által megadott hamis bankszámlaszámra. Az alperes szintén 2019. november 22. napján az átutalásról e-mailben tájékoztatta a hamis e-mail címen a szélhámost, amelyre még aznap válasz e-mail érkezett arról, hogy a címzett a mellékletet megkapta és visszaigazolta.

[24] 2019. november 25. napján ismét e-mail érkezett a hamis e-mail címről tanú5, az alperes és a felperesi ügyvezető részére, amelyben a bankszámlaszám2 számla szerinti 10.005,25 EUR számla kiegyenlítésének rendezését kérték péntekig, továbbá arról tájékoztatták a címzetteket, hogy a 39.169,68 EUR még nem jelent meg a számlán. Az alperes 2019. november 25. napján arról tájékoztatta a hamis e-mail címzettjét, hogy a 39.169,68 EUR átutalása megtörtént, s hogy a bankszámlaszám2 számú számla alapján 10.005 EUR utalására a héten kerül sor.

[25] A hamis címről 2019. november 26. napján újabb e-mail érkezett tanú5, az alperes és a felperesi ügyvezető címére, amelyben tájékoztatták a felperest, hogy a számlára megérkezett a 39.169.68 EUR összeg, és ismét kérték a 10.005 EUR átutalását. A felperes átutalta hamis bankszámlaszámra 2019. november 26. napján 10.005 EUR-t, majd 2019. november 27. napján annak igazolását elküldte a hamis címre, amelyről tanú5, az alperes, valamint a felperesi ügyvezető részére címzett e-mailben visszaigazolták a banki utalást.

[26] tanú5nak címezve 2019. november 29. napján második fizetési emlékeztető érkezett, ami szerint a felperes a cég részére még nem teljesített kifizetést, kérték a nyitott tartozások rendezését. tanú5 a levelet továbbította az alperesnek. A felperes 2019. december 2. napján átutalt a hamis bankszámlára 19.165 EUR-t. Az alperes aznap e-mailben arról tájékoztatta a szélhámosokat, hogy átutalták a lejárt tartozásokat 39.169.68,10.005,25 valamint 19.165.74 EUR összegben. A hamis címről tanú5, az alperes, valamint a felperesi ügyvezető részére is visszaigazolták az összegek megérkezését.

[27] Decemberben egy Magyarországon tartott üzleti beszélgetésen vált nyilvánvalóvá az érintettek részére, hogy a céghez nem érkezett befizetés, a felperes csalás áldozata lett.

[28] A felperes ennek alapján feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, amiben azt rögzítette, hogy a hamis e-mail cím egy betűs eltérése elkerülte a felperes munkatársainak a figyelmét, az új bankszámlaszámra történő hivatkozás pedig azért nem volt gyanús, mert az e-mail üzenet küldője tisztában volt a partner által használt sémákkal, a lejárt számlák adataival és összegével.

[29] A büntető eljárásban az elkövető kilétének felkutatása az elsőfokú eljárás alatt nem vezetett eredményre.

[30] Az alperes 2020. október 12. napján felmondással megszüntette a felperesnél fennálló munkaviszonyát.

Kereset

[31] A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 179. § (1) és (3) bekezdése alapján kötelezze az alperest 68.340.67 EUR megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperes azzal, hogy

- nem ellenőrizte a bankszámlaváltozás helyességét, és erre nem is utasította asszisztensét, tanú5t,
- a bankszámla ellenőrzése nélkül arra utasította a pénzügyi asszisztent, hogy a bankszámlamódosítást vezesse fel az online bankrendszerben,
- az első, hamis számlára történt utalást követően nem vette fel a kapcsolatot a cég1 kontaktjával annak érdekében, hogy az utalás beérkezéséről meggyőződjön,
- ellenőrzés nélkül újabb két utalást indított,
- nem vette figyelembe, hogy az ügyvezető felhívta a figyelmét arra, hogy az nem lehet, hogy adózási problémája van a cég1nek, a felperesnek kárt okozott.

[32] A felperes megítélése szerint az alperes a fenti magatartással nem úgy járt el ahogyan az adott helyzetben általában elvárható. Külön írásba foglalt munkaköri leírás nélkül is az alapvető gondosság tanúsítása mellett a pénzügyi vezető munkakörű alperesnek ellenőriznie kellett volna a bankszámlaváltozás valódiságát, vagy arra utasítania kellett volna tanú5t. Ezzel szemben állítása szerint az alperes a bankszámlaváltozás rögzítésére utasította asszisztensét. Az alperesnek továbbá az utalást követően fel kellett volna vennie a kapcsolatot a céggel annak érdekében, hogy az utalás beérkezéséről megbizonyosodjon, újabb utalást csak ellenőrzést követően tehetett volna.

[33] A felperes álláspontja szerint a pénzügyi vezető munkakörű alperes ezen magatartásával súlyosan gondatlanul megszegte a kötelezettségét, ezért a teljes kár megtérítésére köteles.

Ellenkérelem

[34] Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte, hivatkozva az Mt. 181. §-ban foglaltakra, mivel tanú5 perben állása nélkül a per nem dönthető el. Megítélése szerint a

kárt tanú5 is okozta, akit a felperes az ügyvezetőhöz fűződő magánéleti kapcsolata miatt nem kívánt perbe vonni.

[35] Álláspontja szerint önmagának mondott ellent a felperes, amikor a büntető feljelentésben ismeretlen tettet nevezett meg, ugyanakkor a teljes kárt az egyébként bűncselekménnyel nem vádolt alperestől követeli.

[36] Érdemben arra hivatkozott, hogy nem szegte meg a munkaviszonyból származó kötelezettségét, úgy járt el ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt. Nem volt feladata a bankszámlaváltozásról szóló értesítés ellenőrzése, azt a korábbi esetben is tanú5 végezte, akinek feladatába tartozott az adatok rögzítése. tanú5 továbbá nem volt az beosztottja, önállóan végezte a feladatait a csalással érintett cég kapcsolattartójaként, pénzügyi-gazdasági felelőseként, közvetlenül a felperesi ügyvezetőnek alárendelten. Vitatta, hogy arra utasította, hogy a hamis bankszámla adatokat rögzítse, ilyen utasítást nem is adhatott neki, mivel nem alá-fölé rendelt viszonyban végezték a munkát, így arra sem utasíthatta, hogy a bankszámlaváltozást ellenőrizze. Megítélése szerint továbbá életszerűtlen, hogy a pénzügyi vezető munkakörben alkalmazott munkavállaló saját kezűleg ellenőrizze a bankszámlaszámokat.

[37] Előadta, hogy az ügyvezető nem hívta fel a figyelmét, hogy a régi bankszámlára utaljon a cégnek, továbbá állította, hogy éppen az alperes kérte a felperesi ügyvezetőt, hogy tisztázza a helyzetet, aki ezt elmulasztotta, mellyel maga a felperes is közrehatott a kár bekövetkeztében.

[38] Álláspontja szerint a felperes továbbá azzal is közrehatott a kár bekövetkeztében, hogy nem tett meg mindent az informatikai rendszerének biztonsága érdekében. Hivatkozott arra, hogy a felperes a feljelentésben rögzítette, hogy a valós és a hamis e-mailek közötti különbség más munkatársak figyelmét is elkerülte.

[39] Mindezek alapján az alperestől nem volt elvárható, hogy felismerje, hogy a levelek csalóktól érkeztek és nem is volt feladata a levelek, bankszámlák ellenőrzése. Az alperes továbbá állítása szerint azt javasolta, hogy csak egy héttel később utaljanak.

[40] Másodlagosan arra hivatkozott, hogy amennyiben megállapítja a bíróság a kárfelelősség alapját, az megítélése szerint legfeljebb gondatlan alakzatú lehet, így a marasztalási összeg az alperes 4 havi távolléti díjáig terjedhet.

[41] Ezen túl az Mt. 190. §-ra hivatkozva kérte, hogy a bíróság mérsékelje a kártérítés összegét, tekintettel arra, hogy két kiskorú gyermeket, valamint a GYES-en lévő súlyos fogyatékoságú feleségét kell el kell tartania.

Az elsőfokú bíróság határozata

[42] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére kártérítés címén 900.000 forintot, ezen összeg után kamatot, perköltség címén 1.316.580 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[43] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kereset részben alapos.

[44] Megítélése szerint nem volt helye permegszüntetésnek, mivel a munkáltató belátása szerint indíthat pert az általa felelősnek vélt munkavállalóval szemben. Ez nem zárja ki többes károkozás megállapítását, s annak alapján a perben megjelölt munkavállalóra eső részben történő marasztalást. Az, hogy a fennmaradó rész tekintetében a munkáltató kíván-e pert indítani más munkavállalóval szemben, a munkáltató döntési jogkörébe esik. Önmagában az, hogy a felperes büntető feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, nem zárja ki, hogy a bűncselekményt gondatlan, kötelezettség szegő magatartásával lehetővé tevő munkavállalóval szemben munkajogi kártérítési igényt érvényesítsen. Mindezekre tekintettel a bíróság érdemben vizsgálta a keresetet.

[45] A bíróság tényként állapította meg, hogy a felperesnek 68.340.67 EUR kára keletkezett, mivel az nem volt vitatott, hogy a felperes részéről a cég1 felé fennálló tartozást a csalók által létrehozott bankszámlaszámra utalta, a csatolt átutalási igazolások pedig alátámasztották, hogy utóbb a tartozását részletekben a valódi cég1 felé is teljesítette.

[46] Megállapítható volt, hogy az alperes látta a 2019. november 20. - 21. napján érkezett hamis felszólításokat, azt megismerhette. Ezt nem is vitatta és a becsatolt e-mailek is alátámasztották. Az alperes nem vitatta, hogy ismerte a cég1 2018. október 24-i levelét, az e-mailekből pedig megállapítható volt, hogy a 2019. november 22. felszólításokat is megkapta. Személyesen nyilatkozott úgy, hogy ekkor a 2018. október 24-i levélben írtaknak nem tulajdonított már jelentőséget, továbbá a fizetési felszólítások azon részével, ami a bankszámla változásra vonatkozott, nem foglalkozott. Az alperes azt sem vitatta, hogy a felperesi ügyvezetővel külön beszéltek azon e-mailről, amely azt tartalmazta, hogy adózási problémák miatt a korábbi bankszámlát zárolták.

[47] A bíróság megítélése szerint ilyen körülmények között a pénzügyi vezető munkakörben foglalkoztatott alperestől elvárható lett volna, hogy bármilyen módon, de meggyőződjön arról, hogy az új bankszámlaszámra való utalásra felhívó e-mailek valóban a cég1-től származnak-e, abban az esetben is, ha arra nem kap külön utasítást az ügyvezetőtől. Önmagában továbbá az, hogy az ügyvezető utasította az alperest a tartozás kiegyenlítésére, nem mentesíti az alapvető gondosság tanúsítása alól. Nem hivatkozhat a pénzügyi vezető beosztású alperes ilyen körülmények között arra sem, hogy a cég1 kapcsolattartóját nem ismerte.

[48] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésekre álló adatok és bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az alperes tanú5 felettese volt a pénzügyi feladatok vonatkozásában. Az a körülmény, hogy a felperes a cég1-nek megküldött űrlapon tanú5 nevét tüntette fel pénzügyért/számlázásért felelős személy vonatkozásában, nem mentesíti az alperest. Kiemelte a bíróság, hogy az űrlap nem jogi felelősség megalapítása, rögzítése céljából készült, hanem az űrlap kitöltését annak érdekében kérték, hogy attól az időponttól már csak e-mailben megküldendő fizetési felszólítások a helyes címzethez érkezzenek. Ezekre tekintettel a

bíróság azt állapította meg, hogy az alperes utasíthatta volna tanú5t a bankszámlaszám-változás ellenőrzésére. A pénzügyi vezető munkakörű alperesnek a fenti körülmények között, az alapvető gondosság tanúsítása esetén akkor is egyeztetni kellett volna a bankszámla helyességének ellenőrzése körében tanú5val, amennyiben az alperes nem állt vele alá-fölé rendeltségi viszonyban. A bíróság megítélése szerint nem volt jelentősége annak, hogy a 2018. október 24-i levél óta egy év eltelt. A levélben foglaltak a jövőre vonatkoztak és a perben nem merült fel adat arra, hogy a cég1 akár eltérő értesítéssel, akár a levélben írtól eltérő gyakorlattól annak tartalmát felülírta volna.

[49] Az alperes közvetlenül az ügyvezetőnek jelentett, a pénzügyi területen szakmai vezető volt. Önmagában ebből a munkakörből és pozícióból adódóan az alperessel szemben olyan fokozott elvárhatósági mérce alkalmazandó, ami alapján elvárható lett volna a perben felmerült gyanús körülményekre tekintettel, hogy utalás előtt valamilyen módon megbizonyosodjon arról, hogy valóban új bankszámlaszámra kell-e utalni, külön ügyvezetői utasítás nélkül.

[50] Valóban életszerűtlen a pénzügyi vezetőtől azt elvárni, hogy minden egyes utalásnál személyesen ellenőrizze, hogy helyes bankszámlaszámra történt-e az utalás. A perbeli esetben azonban ez az ellenőrzés azért volt elvárható, mert az utalásra nem a megszokott rendben érkezett felszólítások alapján került sor, hanem rövid időközrel érkező, egymásnak és a korábbi cég1 levélnek ellentmondó fizetési felszólítások alapján, amelyek eltérő tartalma egyértelműen gyanakvásra adhattak, s adtak is okot, amiből adódóan fokozott figyelemmel kellett volna eljárni.

[51] Kiemelte a bíróság, hogy az alperes károkozó magatartása nem az volt, hogy elkerülte a figyelmét az egyébként másokat is megtévesztő forma, hanem az, hogy a fentiek szerint részletezett egyértelműen gyanús körülmények és ügyvezetői aggály ellenére nem igazoltatta vissza a bankszámlaváltozást.

[52] A bíróság álláspontja szerint az az alperesi magatartás, amely szerint a gyanús körülmények és az ügyvezetői aggály ellenére nem intézkedett semmilyen módon a bankszámlaváltozás valóságának ellenőrzése iránt, gondatlan mulasztás volt, mivel a kár bekövetkeztét az elvárható gondosság mellett el lehetett volna kerülni és ezt a gondosságot az alperes nem tanúsította.

[53] A bíróság ugyanakkor azt állapította meg, hogy az alperes magatartása nem minősült súlyos gondatlanságnak. Habár az e-mailek tartalma gyanakvásra adhattak okot, azok formája nagyrészt megegyezett a partner által használt formátummal, az e-mail címbe szereplő eltérés oly mértékben volt megtévesztő, hogy az más munkatársnak sem tűnt fel, a felperesnek továbbá valóban volt tartozása a cég1 felé, amelyet az alperesnek 2019. november 22. napján, a szabadságáról visszaérkezve a megszokottól eltérő rendben kellett teljesítenie.

[54] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az Mt. 179. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperes 4 havi távolléti díjával felel a károkozásért.

[55] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a bizonyítottság szintjét eltérően azt nem lehetett megállapítani, hogy tanú5 vétkes magatartása is közrehatott a kár bekövetkeztében. Az ő munkaköre alapján nem volt elvárható az önálló ellenőrzés, továbbá az sem lehetett megállapítani, hogy ő rögzítette önállóan az új bankszámlaszámot. A tanúvallomások azt támasztották alá, hogy habár tanú5 egyéb feladatok tekintetében eljárhatott önállóan, de a pénzügyi feladatok vonatkozásában nem élvezte ezt az önállóságot.

[56] Nem találta bizonyítottnak azt sem a bíróság, hogy a kár bekövetkeztében felperesi vétkes magatartásaként az informatikai rendszer biztonságának hiányosságai is közrehatottak, tekintettel arra, hogy az csak feltételezés volt, hogy a rendszer feltörésével jutottak a csálók az adatokhoz.

[57] A bíróság mérlegelte az alperes személyes körülményeit, amelyet olyan rendkívüli méltánylást érdemlő körülménynek fogadott el, amelynek alapján a kártérítés összegét mérsékelte.

[58] A bíróság a kártérítés mértékét úgy határozta meg, hogy a gondatlanságra tekintettel az alperest legfeljebb 4x 900.000 forint = 3.600.000 forint terhelheti, azonban a kár bekövetkeztében a munkáltató 50 %-ban közrehatott azzal, hogy az ellenőrzítetést az ügyvezető sem végeztette el, így az alperes 1.800.000 forint kárért felelt. A bíróság ezen kárösszeget az alperes körülményeire tekintettel 900.000 forintra mérsékelte.

Fellebbezések

[59] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kötelezését kérte 68.340, 67 EUR kártérítés és ezen összeg vonatkozásában kamat, valamint első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

[60] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abban a vonatkozásban helyes jogi következtetést vont le, hogy az alperes gondatlanul megszegte a munkaviszonyból származó kötelezettségét és ezzel kárt okozott a felperesnek. Az elsőfokú bíróság azonban helytelen jogi következtetést vont le az alperesi károkozó magatartások gondatlanságának foka, valamint az ügyvezetői közrehatás mértéke vonatkozásában, továbbá helytelenül állapította meg a rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények, valamint ezek alapján az 50 %-kal mérsékelhető kár összegét.

[61] Előadta, hogy az alperes háromszor utalt a csálóknak különböző összegeket és mindegyik vonatkozásában súlyosan gondatlanul járt el. Legsúlyosabb magatartása az volt, hogy az állítólagos bankszámlaszám változással kapcsolatban semmikor nem ellenőrizte, hogy a bankszámlaszámváltozás ténylegesen megtörtént. Súlyosabban értékelendő a második és harmadik utalás, mert a kár jelentős összege csökkenthető lett volna, ha az alperes legalább az első utalást követően felveszi a kapcsolatot a céggel és konfirmáltatja, hogy megérkezett az első utalás. Ezt azonban az alperes nem tette meg, sőt további utalásokat indított egészen

addig, amíg a cégtől érkező üzleti vendég a személyes találkozás alkalmával nyilvánvalóvá nem tette, hogy részükre nem érkezett meg az utalás.

[62] Hivatkozott arra, hogy az alperes döntötte el, hogy milyen összegeket utal a cégnek, azaz annak ellenére, hogy az ügyvezető a hamis bankszámlaszám kapcsán egyértelműen kifejezte az aggályát, semmilyen konfirmálási kísérletet nem tett.

[63] Előadta, hogy az alperes magatartása súlyosan gondatlan volt mindhárom utaláskor, mert

- 1) nem vette figyelembe az aznap érkező három eltérő tartalmú e-mailt, amelyek eltérése nemcsak az e-mailek kinézetében mutatkozott meg, hanem a címzettek körében is az eltérő kommunikációs stílusban, de még a tartozás összegében is;
- 2) teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a cégtől 2018-ban érkező levelet, amely egyértelműen felhívta a figyelmet a helyes bankszámlaszámra;
- 3) figyelmen kívül hagyta a felperesi ügyvezető aggályait;
- 4) a bankszámlaszám konfirmáltatása nélkül utalta át az összegeket;
- 5) nem használta a rendelkezésre álló erőforrásokat a céggel történő kapcsolatfelvételhez, és erre nem utasította tanúit sem;
- 6) Tudata pénzügyi vezetőként átfogta azt, hogy a banki utaláskor a bankszámlaszám a lényeges, a kedvezményezett nevéhez bármit írhat, mert a bankok a megadott bankszámlaszámra végzik az utalást és nem ellenőrzik a teljesítéskor, hogy a megadott bankszámlaszám kinek a bankszámlaszáma;
- 7) pénzügyi vezetőként tudnia kellett volna, ha nem jó számlaszámra utal, akkor a céggel fennálló üzleti kapcsolatban komoly gondokat okoz, továbbá a felperes likviditását ismerve, tudnia kellett, hogy a hamis számlaszámra utalások a felperes további működését is veszélyeztethetik.

[64] Előadta, hogy az alperes vonatkozásában súlyosan gondatlanul minősül a luxuria formájában megvalósuló vétkekesség. Ilyen esetekben ugyanis a munkavállaló előre látja magatartásának hátrányos következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában. Az alperes pontosan tudta, hogy mi a hamis bankszámlaszámra utalás következménye, de könnyelműen bízott a hátrányos következmény elmaradásában. Az alperes magatartása tehát súlyosan gondatlan volt, ezért a kár teljes megtérítésére köteles.

[65] A felperesi ügyvezető közrehatásával kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapítás helytelen volt, mivel nem volt feladata, hogy a pénzügyi vezetői munkakört betöltő alperest külön utasítsa a bankszámlaszám konfirmáltatására. Az alperesi ügyvezető egyértelműen

kifejezte az aggályát, amelyet egy felelősségteljesen eljáró pénzügyi vezetőnek figyelembe kellett volna vennie, így helytállóan járt el. Azonban, ha a felperes ügyvezető esetleg közrehatott a kár bekövetkeztében, az legfeljebb 10 %-os mértékű lehet.

[66] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a közrehatás mértékét helytelenül alkalmazta, azt a teljes kár vonatkozásában lehet megállapítani. A felperesi cég kára további 24.517.012,8 forint volt, tehát sokkal nagyobb mértékű 50 %-nál. Álláspontja szerint nem minősül rendkívüli méltánylást érdemlő körülménynek, hogy az alperes két kiskorú gyermeket nevel, házastársa még GYES-en van. Az alperes és házastársa döntése, hogy a házastárs mikor megy vissza dolgozni, ennek következménye nem hárítható a felperesre.

[67] Álláspontja szerint a kár 50 %-os mértékű csökkentése jelentősen eltúlzott, még az enyhe gondatlanságot figyelembevéve is.

[68] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta kötelezni az alperest a pernyertesség-pervesztesség arányában, a felperes részére perköltség megfizetésére, illetve elmulasztotta levezetni az illetékfizetési kötelezettséget is. Álláspontjuk szerint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) (a továbbiakban: IM rendelet) 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján az alperest 1.316.580 forint perköltség illetheti meg.

[69] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 240.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a per megszüntetését kérte, figyelemmel arra, hogy a felperes a Pp. 176.§ (2) bekezdés b) pontja alapján meghatározott személyeket nem vonta perbe, így a jogvita érdemben nem bírálható el. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását.

[70] A per megszüntetése körében az elsőfokú eljárás során előadottakat továbbra is fenntartotta. A Mt. 181.§ (1) bekezdése alapján a kárt a munkavállaló vétkességük arányában, ha ez nem állapítható meg, közrehatásuk arányában viselik. Az Mt. 181.§ (2) bekezdése alapján a kárt a munkavállalók egyenlő arányban viselik, ha a vétkesség vagy a közrehatás arányát nem lehet megállapítani. A perbeli felelősség kérdése tehát nem állapítható meg jelenleg.

[71] A Pp. 36.§-a alapján, a jogszabályban meghatározott személyek perben állása kötelező, ha a per tárgya olyan közös jog, illetve olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, az érintett személyeknek a perben félként részt kell venniük. Ha a részvételi kötelezettség több felperes, illetve több alperes perben állását eredményezi, kényszerű pertársaság keletkezik.

[72] Álláspontja szerint az ítéleti tényállás alapján a perbe nem vont munkavállaló magatartásának értékelése nem mellőzhető. Az ítéleti tényállás és a tanúvallomások pedig egyértelműen arra utalnak, hogy tanú5 perbe nem állított munkavállaló nélkül a perbeli felelősség megalapozottan nem dönthető el.

[73] Hivatkozott továbbá arra, hogy a perrel érintett igény tekintetében folyamatban van egy büntető eljárás és a 2022. május 23. napján kelt ellenkérelemében indítványozta a

büntetőeljárás iratanyagának a beszerzését, amely nem történt meg. Hangsúlyozta, hogy a feljelentésben a felperes a kár bekövetkezése tekintetében közvadás eljárásban előadott tényállása ugyanazon kárösszegre vonatkozóan teljesen eltérő, mint amit előadott a későbbi keresetében és az is hangsúlyos, hogy a büntető eljárás kimenetéről nincs semmilyen információ a jelen perben.

[74] Iratellenes az a megállapítás, hogy az alperes az ügyvezetői aggály ellenére eszközölt utalást a vissza nem ellenőrzött bankszámlaszámra. Az alperes nem tudott utalást utalni, azt kizárólag az ügyvezető tudta eszközölni olyan módon, hogy az alperes és a perbe nem állított tanú5 munkavállaló közösen jóváhagyásra az ügyvezetőnek megküldte. Iratellenes továbbá azon megállapítás is, hogy az ügyvezetői aggály ellenére teljesített az alperes, részint azért is, mert ilyen ügyvezetői aggályra nincs peradat, ellentétben arra van, hogy az ügyvezető utasította az alperest az utalás indítására.

[75] Hivatkozott továbbá arra, hogy nem volt munkaköri leírása és nem minősült vezető állású munkavállalónak. Álláspontja szerint nem lehetett olyan következtetésre jutni, hogy a munkaköri feladatkörébe tartozott volna a bankszámla helyességének visszaellenőrzése. Az alperes munkaköri megnevezése úgy általában pedig önmagában nem alkalmas arra, hogy a kárfelelősséget megalapozza. Ugyanakkor az ítélet téves következtetésre jutott akkor is, amikor az alperesnek tulajdonította bármilyen módon a bankszámla visszaellenőrzésének a feladatát, de ezt konkrétan cáfolja a felperesi előadás és a tanúk előadása is. Erről a körülményről maga tanú5 is ellentmondásosan nyilatkozott.

[76] Kiemelte, hogy a cég1 2018. október 24-i „tisztességtelen, csalo levelezés - fontos információk adatainkkal kapcsolatosan” tartalmú levél postai úton érkezett és nem e-mail formájában. A cég1 2019. január 11-én szintén postai úton érkezett levele tájékoztatta a felperest arról, hogy 2019. március 1-től a fizetési felszólítások, illetve értesítések elektronikus úton, e-mailen lesznek megküldve (postai küldés helyett), a felperes által megadott pénzügyi felelős személy, tanú5 részére.

[77] A cég1 a levélben külön felhívta a figyelmet arra, hogy az Email5 e-mail címet jelöli meg kapcsolattartásra. Tehát az ominózus ügyfél a cég1 2019. március 1-jétől megváltoztatta a kommunikációs csatornát és a kommunikáció módját. Ebben az új rendszerben már az e-mailen küldött bankszámlaváltozás nem adhatott gyanakvásra okot az alperes részére.

[78] Az alperes károkozó magatartása nem mutatható ki sem az összeg elutalásában, melyet együttesen tanú5val, kizárólag az ügyvezető jóváhagyásával tudott elindítani, sem pedig abban, hogy kizárólag tanú5 által kezelt bankszámlaváltozás eseménysorozatában bármilyen módon közreműködött volna.

[79] Hangsúlyozta, hogy a káresemény bekövetkezéséhez vezető körülmények feltárása során igenis jelentősége van tanú5 és az ügyvezető intim kapcsolatának. Álláspontja szerint jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a perbe nem vont munkavállaló és a felperesi törvényes képviselő magánéleti viszonya indította el azt a botrányos körülmények között zajló bontópert, amelynek során a korábban tulajdonos sértett házastárs e-mailt küldött, amelyben megfenyegette a felperest, hogy a levelezési informatikai rendszerét fel fogja törni.

[80] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a társaság az informatikai rendszer védelmét nem megfelelően rendelte el. Egyértelműen látható, hogy nem adathalász vagy egyszerű csaló e-mailen érkezett bankszámlaszám változásról, hanem egy komplex csalás történt, ami a levelezési rendszer feltörésével és a felperes cég1 aktuális folyószámla ismeretében valósulhatott meg. tanú5 levelezési fiókjához hozzáférhettek és innen szerezték az adatokat. A felperes egyébként saját maga is jelezte a rendőrségi feljelentésében, hogy a csaló tisztában volt a beszállító által használt sémákkal, ismerte a felek között szokásosnak mondható kommunikációs stílust, illetve tisztában volt a sértett lejárt számláinak összegeivel. A felperes folyamatos ellentmondásokat tett az informatikai rendszer biztonságáról, ettől függetlenül az alperes e-mailekkel bizonyította, hogy a rendszer nem volt biztonságos, melyről a felperesnek is tudomása volt.

Fellebbezési ellenkérelmek

[81] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezésében megjelölt kérelmét a továbbiakban is fenntartotta. Előadta, hogy az alperesnek a per megszüntetésével kapcsolatos érvelése téves. A jelen per nem egy pl. közös tulajdon megszüntetése iránti per, amely esetben minden tulajdonostárs kötelező perben állása szükséges. Az elsőfokú bíróság helytálló következtetésre jutott, amikor kizárólag az alperes felelősségét vizsgálta.

[82] Továbbra is fenntartotta azon előadását, hogy az alperes teljes kártérítési felelőssége fennállt. Álláspontja szerint nem volt szükséges a büntetőeljárás iratanyagának beszerzése. Az illetékes nyomozóhatóság évek óta nem tudott érdemi előrelépést tenni a büntetőeljárásban. Mindazonáltal a büntetőeljárás sikeressége vagy sikertelensége teljesen indifferens a jelen per munkaügyi szempontjából, mivel a munkajogi kártérítési felelősség a büntetőjogi felelősség nélkül is elbírálható.

[83] Előadta, hogy az alperes felelőssége volt az utalások összeállítása, amely alatt nemcsak a kedvezményezetteket és az utalandó összegeket kell érteni, hanem teljesen egyértelműen a bankszámlaszámok esetleges változása esetén, a bankszámlaszám változás ellenőrzését és megalapozottsága esetén a rendszerben történő módosítását vagy az illetékes munkatárs módosításra történő utasítását.

[84] Egyértelmű, hogy az alperes elmulasztotta a bankszámlaváltozásról szóló csaló e-mail alapján az ellenőrzést. Hangsúlyozta, hogy a fentiekre az alperes még abban az esetben is köteles volt, ha nem közvetlenül az alperes volt a csalók e-mailjének a címzettje, mivel pénzügyi vezető volt. A kötelezettségszegés súlyát nem enyhíti, hogy az első utalást a szabadsága alatt indította. Hivatkozott arra, hogy a pertől teljesen független a felperes magánéletével és házassági bontóperével kapcsolatos tényeket vizsgálni a jelen eljárásban.

[85] Teljes mértékben indifferens az alperesi kártérítési felelősség szempontjából, hogy történt-e betörés a felperesi e-mailrendszerbe.

[86] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes gondatlanul megszegte a munkaviszonyból származó kötelezettségét és ezzel kárt okozott a felperesnek.

[87] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy vizsgálni kell, hogy a felperes a fellebbezési határidőt megtartotta-e, mivel 2024. június 19. napján nem üzemzavar volt, hanem kizárólag karbantartás szerepel az üzemszünet időpontját jelző honlapon.

[88] Előadta, hogy a felperes fellebbezésének jogalapját kizárólag a Pp. 383.§ (2) bekezdésében jelölte meg, azonban a fellebbezés nem tartalmaz egy olyan jogszabályhelyet, amely a fellebbezés érdemét alátámasztó jogi érvelésre vonatkozna, sőt azt sem, hogy az ítélet megváltoztatására irányuló kérelmet a felperes milyen jogi érvelésre alapozta. A felperesi fellebbezés nem tartalmazza a Pp. 370. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelő érvelést.

[89] A felperesi fellebbezés előadása szerint a bíróság által feltárt tényállás helyes, ennek folytán az nem vitatott. A felperes által nem vitatott ítéleti tényállás szerint az ítélet 6. pontja, hogy az alperes soha semmit nem utalt a csalóknak önállóan. Az utalások tényleges teljesítésére tanú5 és a felperes volt együttesen jogosult, ami úgy valósult meg, hogy az aláíró tanú5 és az alperes volt. Az ítélet azt is rögzítette, hogy az alperesnek soha nem volt tudomása arról, hogy milyen bankba és milyen számlára utalnak, feladata az utalási összeg rendelkezésre állásának a biztosítása volt. Az ítéleti tényállás alapján nem volt vitatott, hogy az alperes bármikor, bármely tekintetben döntést hozott volna, vagy határozott volna arról, hogy a felperes milyen kifizetéseket teljesít. Az elkészített kifizetési lista alapján a felperes ügyvezetője döntött az ominózus esetben. A felperes arra hivatkozott, hogy az alperesnek gondos eljárás mellett a bankszámla hamisságát fel kellett volna ismernie. Mivel azonban a felperes még az események után 2 évvel is a kereseti kérelme mellékleteként is olyan e-mailt csatolt, melyre az adott partnertől eredetileg hivatkozik, így erősen kérdéses, hogy a gondos eljárás keretei hogyan lennének értelmezhetőek. Az alperes azt is igazolta, hogy az adott partnernél is feltörték az informatikai rendszert oly módon, hogy ők a felperes nevében tanú5től kaptak e-mailt, mely körülmény jelentősnek minősíthető.

[90] A felperes a súlyos gondatlanság tekintetében jogi érvelést, beleértve az esetleges bírósági precedenseket, nem terjesztett elő, így megállapításai pusztán a véleményének tekinthetőek. A pénzügyi vezetővel kifejtett érvelése – jogszabály hivatkozás nélkül – súlytalan, hiszen maga az ítélet állapítja meg, hogy bár az alperes pénzügyi vezető munkakörben dolgozott, munkaköri leírása nem volt. Ez az ok is a felperesi közrehatásban testesült meg.

[91] A fellebbezés tévesen állapítja meg, hogy a bíróságnak a méltánylás tekintetében a felperes által megjelölt kárösszegeből kellett kiindulnia. Az Mt. 190. §-a egyértelmű abban a tekintetben, hogy a méltányosság alapja a kártérítési alakzat. Ha a bíróság az ítéletében a munkavállaló felelősségét gondatlannak értékeli, akkor a méltányossági tevékenység alapja a munkavállaló 4 havi távolléti díja és ez az alapja a felperesi ügyvezető közrehatásának is.

[92] A perköltség számításának alapja a felperes által igényelt összeg, a marasztalási összeg volt, ekként kellett kiszámítani a pernyertesség – pervesztesség arányát, mely megfelelően történt.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[93] A felperes és az alperes fellebbezése a per főtárgya tekintetében megalapozatlan.

[94] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a döntését a peradatok okszerű mérlegelésével hozta meg, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta a per főtárgya és az alperest terhelő eljárási illeték vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság a pervesztesség- pernyertesség arányát nem határozta meg, és a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú perköltség és a felperest terhelő eljárási illeték meghatározásával, ezért az elsőfokú ítéletet e vonatkozásban a Pp.383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

[95] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[96] Az alperes fellebbezési ellenkérelme megalapozatlan annak vonatkozásában, hogy a felperes fellebbezése elkésett. Az alperes által megjelölt 2024. június 19. napja az üzemzavar naptár szerint, a napokban, és munkanapokban megállapított határidőbe nem számít bele. A felperes 2024. június 14-én vette át az elsőfokú ítéletet, a fellebbezést 2024. június 29-én, azaz határidőben nyújtotta be.

[97] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

A per megszüntetése

[98] A felperes fellebbezése megalapozatlan volt, miszerint az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna szüntetnie a pert. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató belátása szerint indíthat pert az általa felelősnek vélt munkavállalóval szemben. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy tanú5 perbe nem állított munkavállaló nélkül, a perbeli felelősség megalapozottan nem dönthető el. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jelen esetben nem áll fenn kényszerű pertársaság, figyelemmel arra, hogy a per tárgya nem olyan közös jog vagy olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el az érintett személyek vonatkozásában. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes pénzügyi vezető volt, míg tanú5 asszisztens, a munkakörük nem egyezett meg, így a felelősségük is

más a kár bekövetkezése kapcsán. Jelen perben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a felperesnek, mint pénzügyi vezetőnek a felelőssége fennáll-e a kár bekövetkezése vonatkozásában, melytől független tanú5 magatartása.

[99] Megalapozatlan a felperes azon hivatkozása is, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be a büntetőeljárás iratanyagát. A Pp. 263.§ (2) bekezdése szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás – a 264.§-ban foglaltak kivételével – nem köti.

[100] A Pp. 264.§ (1) bekezdése szerint, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményeiről polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követhette el a terhére rótt bűncselekményt.

[101] A Pp-hez fűzött Nagy Kommentár szerint a polgári perben eljáró bíróság csak azt nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Ebből következik, hogy a polgári bíróság nincs kötve a büntetőbíróság felmentő ítéletéhez, azzal szemben is megállapíthat olyan tényállási elemeket, melyeket a büntetőbíróság is vizsgált a bűnösség kapcsán és nem talált bizonyítottnak. Pl, ha az alperest a büntetőbíróság a rongálás vétsége alól felmentette, ez nem zárja ki, hogy a polgári bíróság a vád tárgyává tett rongálással okozott kár megtérítésére kötelezze az alperest.

[102] Jelen esetben azonban a büntetőeljárásban még ítélet sem született, ismeretlen tettes ellen folyik az eljárás, egyelőre eredmény nélkül. Ennek következtében szükségtelen volt a büntetőiratok becsatolása.

A kár

[103] Az Mt. 179.§ (1) bekezdés szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását, a kárt, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a munkavállaló 4 havi távolléti díjának összegét. Szándékos vagy súlyosan gondatlan károkozás esetén a teljes kárt meg kell téríteni. Nem kell megtéríteni azt a kárt, amelynek bekövetkezése a károkozás idején nem volt előre látható, vagy amelyet a munkáltató vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkáltató a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

[104] A perben nem volt vitatott, hogy a felperesnek a jogosulatlan átutalások következtében 68.340.67 EUR kára keletkezett és ezen összeget a csalók által létrehozott bankszámlaszámra utalta és a tartozását a valódi cég1 felé is teljesítette.

[105] A jelen perben vizsgálni kellett, hogy ténylegesen mi volt az alperesnek, mint pénzügyi vezetőnek a munkaköre. Egyértelműen megállapítható volt, hogy nem minősült

vezetőállású munkavállalónak, valamint írásba foglalt munkaköri leírással nem rendelkezett. A felperes azonban bizonyíthatta azt, hogy az alperesnek, mit pénzügyi vezetőnek a hamis felszólítások kapcsán vizsgálnia kellett volna, hogy ténylegesen a valódi cég részére történnek-e meg az átutalások.

[106] Az alperes a személyes meghallgatása kapcsán előadta, hogy 2018. márciusában – a munkaviszony létesítésekor - tanú4 cégvezetővel folytatott megbeszélés szerint, az elsődleges, általános feladata, hogy azonosítsa a fő problémákat, egy átfogó ellenőrzés megvalósítása, a likviditási problémák felügyelete volt. A megállapodás alapján az ügyvezetőnek jelentett, a könyvvizsgálóval egyeztetett, az utalandók listáját ő maga állította össze. Az alperes saját maga is előadta, hogy valamennyi e-mailről értesült, így cég1 bankszámlaszámot érintő változásról is 2018. október 24-én.

[107] törvényes képviselő1 ügyvezető úgy nyilatkozott, hogy az alperest pénzügyi vezetőként alkalmazták, lényegében minden pénzügyi gazdasági feladat hozzátartozott. A feladataihoz tartozott a gazdasági helyzet áttekintése, riportok készítése, felügyelte továbbá az utalásokat, illetve a beszállítók felé kezelte a kintlévőséget.

[108] tanú4 2017-2018. táján volt a felperes cégvezetője, úgy nyilatkozott, hogy pénzügyi vezetőt kerestek, aki önálló képes eljárni, a stratégiai dolgokat az ügyvezetés és a cégvezetés elé tudja tární. Elvárás volt, hogy a pénzügyi feladatokat, illetve folyamatokat újra szervezze, átláthatóbbá, egyszerűbbé tegye. Az alperesnek éppen az volt a szerepe, hogy a korábbi rendszert átalakítsa, hatékonyabbá, átláthatóbbá tegye. Az elsődleges hangsúly pedig a beérkezések, illetve a kifizetések, teljesítések felülvizsgálatán volt, az volt a legfőbb cél, hogy ne legyenek késedelmes kifizetései a felperesnek, a kifizetés igazodjon a cash- flowhoz, tartsa a kapcsolatot a könyvelővel és az adózási területen is voltak projektek, amelyeket ellátott. Az alperes feladatába tartozott az, hogy kialakítsa az utalási folyamatokat, rendszerint oly módon, hogy az átlátható legyen. Ennek következtében a pénzügyi fegyelem, az iratkezelés, a dokumentációs felügyelete, ellenőrzése is a feladatai közé tartozott.

[109] tanú1, aki a felperesnél 2019. júniustól 2020. decemberig szenior könyvelő volt, úgy nyilatkozott, hogy az alperes pénzügyi vezető volt, tartotta a kapcsolatot más társterületekkel.

[110] A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes munkaköri feladatai közé tartozott a pénzügyi terület, így a banki utalások teljes felügyelete is. Ennek következtében megalapozatlan a felperes azon előadása, hogy nem tartozott a munkaköri feladatai közé a banki utalásokkal kapcsolatos vizsgálat.

[111] A jelen perben kiemelt jelentősége van annak a ténynek, hogy a csaló cég 2019. november 22. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy adózási problémák miatt a befizetés nem jelenik meg a számlájukon, ezért megkérték a felperest, hogy az egyenleget egy másik számlaszámra teljesítse.

[112] Az alperes is elismerte, hogy ezen körülményről az ügyvezetővel egyeztettek és együttesen jutottak arra a következtetésre, hogy az adózási problémák miatt nem valószínű,

hogy a bankszámlaszámot zárolták volna. A másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításával, miszerint ilyen körülmények között a pénzügyi vezető munkakörben foglalkoztatott alperestől elvárható lett volna, hogy bármilyen módon, de meggyőződjön arról, hogy az új bankszámlaszámra való utalásra felhívó e-mailek valóban a cégtől származnak, még abban az esetben is, ha arra nem kap külön utasítást az ügyvezetőtől. E körben nincs jelentősége annak, hogy a bankszámlaszám rögzítése kinek a feladata lett volna, egy gondosan eljáró pénzügyi vezetőtől elvárható lett volna, hogy bármilyen kétség felmerül benne, abban az esetben ellenőrizze az utalást és a bankszámlaszámot. Különösen úgy, hogy az alperest kifejezetten a likviditási problémák megoldására vették fel.

[113] Úgyszintén nincs relevanciája azon körülménynek, hogy milyen úton érkeztek meg a levelek a felpereshez, figyelemmel arra, hogy az alperes minden e-mailt megkapott, így tudomása volt a hamis e-mail címekről és az utalásokról is. Szintén nincs jelentősége annak, hogy tanú5 és az ügyvezető között milyen magánéleti kapcsolat volt, továbbá annak sem, hogy az ügyvezető és a felesége között a válás kapcsán milyen események történtek. A jelen esetben kizárólag az alperes munkaviszonnyal kapcsolatos magatartását kellett vizsgálni.

[114] Úgyszintén nincs jelentősége a felperes informatikai védelmének, figyelemmel arra, hogy nem az informatika hibája miatt került elutalásra az összeg. Amennyiben nem állt volna fenn informatikai hiba, abban az esetben is megtörténtek voltak az átutalások. A másodfokú bíróságnak egyebekben nincs hatásköre arra, hogy a felperesi cég informatikai hálózatát vizsgálja.

[115] A felperes fellebbezése megalapozatlan volt, hogy az alperes magatartása súlyosan gondatlan volt, ezért a teljes kár megtérítésére köteles. A másodfokú bíróság teljesen egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint azon alperesi magatartás, amely szerint a gyanús körülmények és az ügyvezetői aggály ellenére nem intézkedett semmilyen módon, a bankszámlaváltozás valóságának ellenőrzése iránt, gondatlan mulasztás volt, de nem minősült súlyos gondatlanságnak. A bírói gyakorlat szerint súlyosan gondatlan a magatartás különösen, ha a munkavállaló feltűnő közömbösséggel jár, ha a magatartás gondatlan bűncselekménynek minősül, ha a munkavállaló alapvető foglalkozási szabályt sért, ha figyelmeztetés ellenére tanúsítja a magatartást. Habár az e-mailek tartalma gyanakvásra adhattak okot, azok formája nagyrészt megegyezett a partner által használt formátummal, az e-mail címen szereplő eltérés oly mértékben volt megtévesztő, hogy az más munkatársnak sem tűnt fel.

[116] Az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg a kártérítés alapját a négyhavi munkabér összegében, mivel az alperes gondatlan magatartást tanúsított. A teljes kárösszeget szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartás esetén kellett volna figyelembe venni.

[117] Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az alperest terhelő kártérítés meghatározásakor azt is figyelembe kellett venni, hogy legalább ilyen fokozott elvárhatósági mérce érvényesül az elsőszámú vezetővel szemben. Az ügyvezetőnek a rábízott vagyoni védelmével kapcsolatosan kiemelkedő kötelessége volt és az ügyvezető is tudott a kétséges tartalmú e-mailekről és bankszámlaváltozásról. Az ügyvezetőnek is legalább fel kellett volna hívni a figyelmet a bankszámlaváltozás ellenőrzésének szükségességére, melyet

nem tett meg. Ennek következtében az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy 50 % mértékben maga a munkáltató is közrehatott a kár bekövetkeztében.

[118] Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte tanú5 közreműködését is a kár bekövetkeztében, ezért annak szükségtelen ismételése nélkül a másodfokú bíróság helyes indokai alapján helybenhagyta az indokolást.

[119] Az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelte az alperes által felhozott személyes körülményeket – két kisgyermekről, valamint súlyos fogyatékoságnak minősülő diagnózissal élő, GYES-en lévő házastársáról kell gondoskodnia – amely olyan rendkívül méltánylást érdemlő körülmény, amely alapján a kártérítés összege mérsékelhető.

[120] Az elsőfokú bíróság valóban elmulasztotta megállapítani a pervesztesség-pernyertesség arányát. A pertárgy értéke 68.340 EUR, a keresetlevél benyújtásakor az euró/forint árfolyam 371.92 forint volt, tehát a pertárgy értéke 25.417.012,8 forint. Az alperes pervesztéses lett (25.417.012 – 900.000 forint = 24.517.012 forint). Az elsőfokú eljárásban a pervesztesség-pernyertesség aránya a következő, az alperes 97 %-ban lett pernyertes, míg a felperes 3 %-ban. Az alperes a perköltségigényét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontja alapján határozta meg. Az alperes pernyertes lett 24.517.012 forintban, amelynek 5%-a 1.225.850 forint, így a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó részét megváltoztatta.

[121] A felperest terhelő eljárási illeték összege pedig 1.471.020 forint, melynek megfizetésére kötelezte a felperest. Az alperest terhelő eljárási illetéket az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg 54.000 forintban.

Záró rész

[122] A fellebbezési eljárásban mind a felperes mind az alperes fellebbezése megalapozatlan volt, a felperes 96 %-ban, az alperes 4%-ban pervesztéses lett. A másodfokú bíróság a Pp.86.§-a alapján kötelezte a felperest másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§-a alapján határozott meg. Az alperes 481.259 forint másodfokú perköltséget számolt fel, melynek 96%-a 462.008 forint.

[123] A másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-a alapján kötelezte a felperest 1.961.360 forint, az alperest 72.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére.

[124] Tájékoztatja a bíróság a felperest és az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az Ítéltábla megnevezését, az Ítéltábla e határozatának számát, és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[125] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[126] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

Budapest, 2024. november 12.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró